

Nr. proiect 2023-2-IT03-KA220-YOU-000179130

WP 2: Raportul sondajului

Raport de țară: ROMÂNIA

Pregătit de: Liceul Tehnologic Special *Vasile Pavelcu* Iași

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat pe cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Cuprins

Despre Deaf Young Code	4
Sondajul Deaf Young Code	4
Informații de context în România	4
Utilizatori ai limbajului mimico-gestual	4
Statutul juridic al limbajului mimico-gestual	6
Asociații ale persoanelor surde	6
Ocuparea forței de muncă pentru persoanele surde	7
Tipuri de locuri de muncă	8
Adaptări	8
Profesioniști surzi prin formare	9
Educație	9
Tipuri de școli	9
Învățământ primar și secundar	9
Învățământ universitar	10
Formare profesională	10
Formarea profesorilor	10
Formarea consilierilor	11
Servicii de consiliere	11
Formarea interpreților	11
Standarde de calificare	11
Disponibilitatea traducătorilor și interpreților	11
Ocuparea forței de muncă	12
Servicii de sprijin	12
Pregătirea profesorilor, elevilor, consilierilor și interpreților/traducătorilor	12
Conștientizarea angajatorilor	12
Competențele persoanelor surde	13
Sprijin din partea guvernului	13
Concluzii finale	13
Referințe	14

Sondajul Deaf Young Code.....	16
Sondajul în România.....	16
Rezultatele sondajului	17
Secțiunea 1: Date demografice.....	17
Secțiunea 2: Competențe digitale în general.....	21
Section 3: Coding.....	24
Rezumat.....	29

Despre Deaf Young Code

Deaf Young Code este un proiect despre programare și codare. Suntem 8 organizații din 7 țări (Austria, Slovacia, Serbia, România, Ungaria, Grecia și Italia), specializate în lucrul cu tineri surzi și tineri cu dizabilități.

Deaf Young Code is a project about programming and coding. We are 8 organisations from 7 countries (Austria, Slovakia, Serbia, Romania, Hungary, Greece and Italy) specialising in working with young deaf people and young people with disabilities.

Proiectul nostru urmărește pregătirea de informații despre codare și programare în diferite limbi – în limbaj simplu și în limbaj mimico-gestual.

Proiectul nostru își propune să le ofere tinerilor surzi posibilitatea de a dezvolta competențe transferabile valoroase și să le ofere o introducere în competențele de codare și programare. Dobândirea acestor competențe îi face mai atractivi pentru potențialii angajatori; astfel, devin mai rezilienți și demonstrează mai multă autodeterminare și independență.

Prin proiect, vom dezvolta:

- O hartă interactivă
- Un set de instrumente video
- Un pachet de formare blended learning

Sondajul Deaf Young Code

Partenerii Deaf Young Code au realizat un sondaj online în limbaje mimico-gestuale pentru a evalua nevoile tinerilor surzi în ceea ce privește programarea și codarea. Sondajul a inclus 24 de întrebări, disponibile în formă scrisă și video în limbajele mimico-gestuale austriac, slovac, sârb, românesc, maghiar, grec și italian. În România, 28 de persoane au participat la sondaj.

Informații de context în România

Utilizatori ai limbajului mimico-gestual

Conform datelor statistice furnizate de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități din România, la 31 martie 2024, numărul total al persoanelor cu diferite tipuri de pierdere a auzului era de 23.620, dintre care 2.014 erau copii și 21.606 adulți. Numărul persoanelor complet surde (pierdere profundă a auzului) era de 941 (826 copii, 115 adulți), iar persoanele cu pierdere severă a auzului erau 19.798 (570 copii, 19.228 adulți). Pierdere moderată și ușoară a auzului însuma 2.881 de persoane (618 copii, 2.263 adulți).

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat pe cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

According to the statistical data provided by the National Authority for the Protection of the Rights of People with Disabilities¹ in Romania, on March 31, 2024, the total number of people with different types of hearing loss was 23620, among whom 2014 were children and 21606 were adults. The number of fully deaf people (profound hearing loss) was 941 (826 children, 115 adults), while people with severe hearing loss were 19798 (570 children, 19228 adults). Moderate and mild hearing loss showed a number of 2881 people (618 children, 2263 adults).

În 2015, conform aceleiași autorități, numărul total al persoanelor surde și cu deficiențe de auz era de 23.673 (1.836 copii, 21.837 adulți). Persoanele cu pierdere profundă a auzului erau 272 (163 copii, 109 adulți). Pierdere severă a auzului era înregistrată la 20.494 de persoane (603 copii, 19.891 adulți). Surditatea moderată și ușoară era de 2.907 persoane (1.070 copii, 1.837 adulți).

În graficul de mai jos, comparația dintre cei doi ani analizați evidențiază dinamica pierderii auzului în ultimii ani.

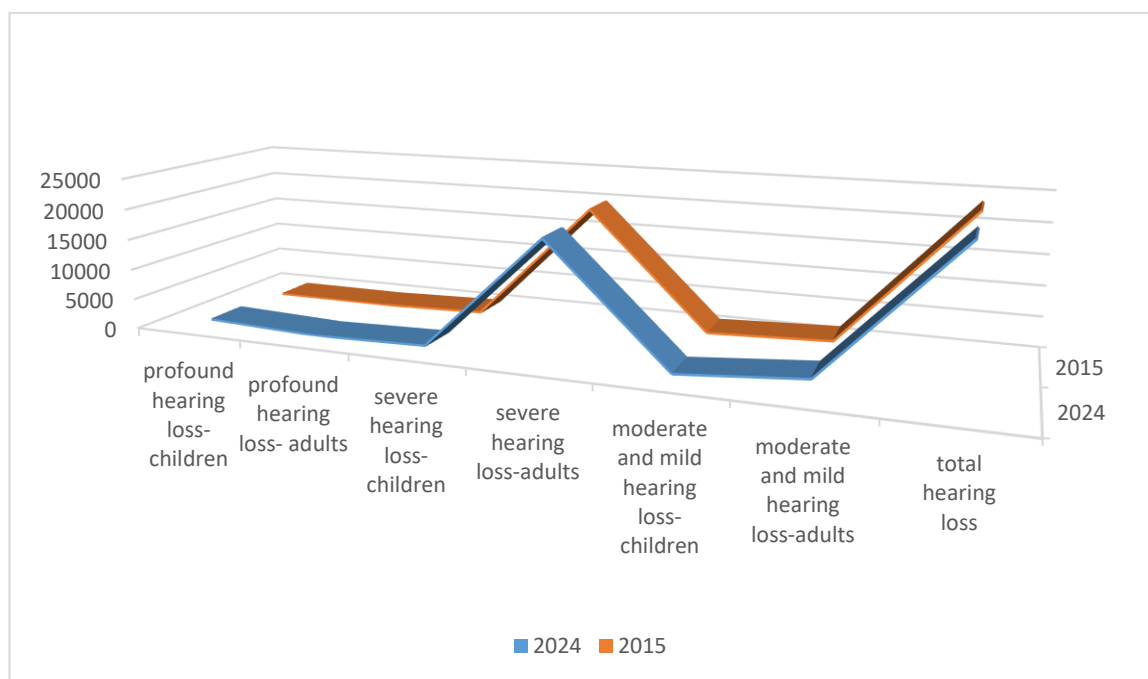

Fig. 1 comparație a datelor statistice privind surditatea în România în 2015 și 2024

Fig. 1 comparison of statistical data regarding deafness in Romania in 2015 and 2024

Graficul arată că nu există schimbări semnificative în numărul persoanelor surde și cu deficiențe de auz în perioadele analizate.

Totuși, pentru tema analizată, trebuie avut în vedere că ambii ani arată un nivel ridicat al pierderii severe a auzului în rândul adulților. Acest lucru este relevant pentru studiul nostru, deoarece demonstrează că numărul utilizatorilor de limbaj mimico-gestual este semnificativ

¹ <https://anpd.gov.ro/web/transparența/statistici/>

(deși nu neapărat nativi), având în vedere că pierderea severă a auzului implică dificultăți în comunicarea orală și nevoia de competențe în limbaj mimico-gestual.

Există puține informații despre numărul real al utilizatorilor de limbaj mimico-gestual din România. Nu toate persoanele reprezentate în graficul de mai sus folosesc limbajul mimico-gestual, dar nici toți utilizatorii nu sunt reprezentați aici: familiile acestora pot folosi limbajul mimico-gestual, la fel și educatorii și profesorii care lucrează cu copii surzi. Interpreții de limbaj mimico-gestual din România sunt foarte puțini: aproximativ 500, dintre care doar 77 sunt înregistrați în prezent pe platforma guvernamentală.

În total, conform surselor disponibile, numărul aproximativ al utilizatorilor de limbaj mimico-gestual este de aproximativ 30.000, însă nu există o înregistrare oficială a acestora.

Statutul juridic al limbajului mimico-gestual

Limba semnelor române a fost recunoscută legal ca limbă oficială a comunității surde în 2006, printr-o lege care a stabilit dreptul persoanelor surde de a beneficia de interpret în limbaj mimico-gestual în instituțiile publice. În 2010, România a confirmat Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, și astfel recunoaște și promovează limba semnelor române. Aceste reglementări au fost transpuse în 2020 într-o nouă lege care recunoaște limba semnelor române ca limbă maternă a persoanelor surde și hipoacuzice și o redenumeste: limba semnelor române.

Această lege consolidează dreptul de a folosi limbajul mimico-gestual în instituțiile publice, care au acum obligația de a pune la dispoziție gratuit interpreți în limbaj mimico-gestual.

În practică, situația este complicată, parțial din cauza lipsei interpreților în limbaj mimico-gestual și parțial deoarece nu este clar cine are obligația de a plăti interpretul.

Cadrul legal există, dar aplicarea legii este slabă.

Asociații ale persoanelor surde

Cea mai reprezentativă organizație de acest tip din România este ANSR (Asociația Națională a Surzilor din România), care are 27 de filiale în București și în alte județe din România. Este o organizație neguvernamentală, nonprofit, independentă politic și religios, cu personalitate juridică, de utilitate publică, care apără și promovează drepturile și interesele sociale, profesionale, culturale și educaționale ale persoanelor cu deficiențe de auz, pentru incluziune socială și șanse egale. Organizația primește sprijin pentru desfășurarea activităților specifice din partea autorităților centrale și locale, precum și din partea persoanelor fizice și juridice.

A fost înființată în anul 1920 la București și, de atunci, a avut diferite denumiri și structuri.

O altă organizație importantă este Asociația Națională a Interpreților Autorizați în Limbaj Mimico-Gestual (ANIALMG), care și-a început activitatea în 2008 la Cluj-Napoca. Asociația oferă cursuri pentru interpreți în limbaj mimico-gestual, atât pentru persoane auzitoare, cât și pentru persoane surde. A derulat numeroase proiecte care urmăresc promovarea limbajului mimico-gestual. Un proiect de succes este parteneriatul cu Fundația Orange, prin care a fost creată

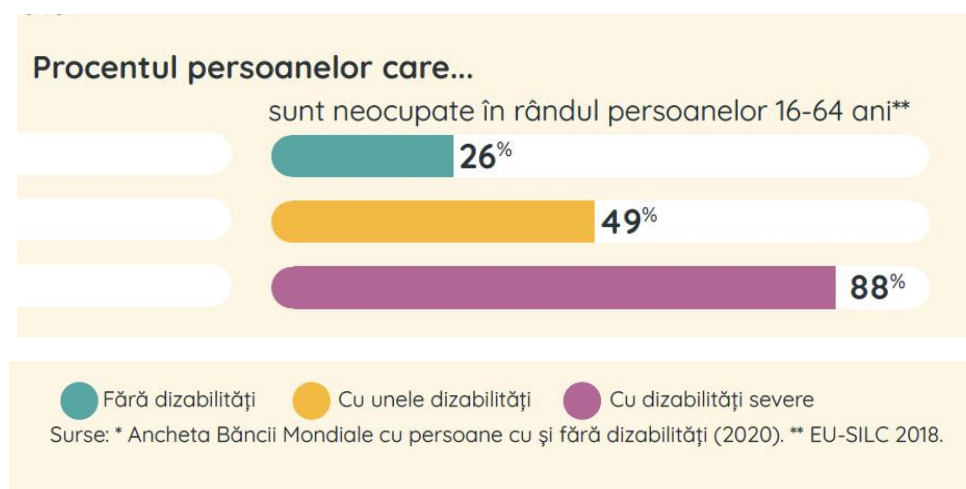

platforma dimg, care oferă un dicționar de limbaj mimico-gestual și materiale text și video pentru învățarea limbajului mimico-gestual.

Există și alte organizații (Asociația Tăcerea Teleorman, Asociația Darul Sunetului), dar acestea sunt în principal locale.

Ocuparea forței de muncă pentru persoanele surde

România înregistrează cea mai scăzută rată de ocupare a persoanelor surde în comparație cu alte țări ale Uniunii Europene. Diferența este de peste trei ori mai mare în ceea ce privește șomajul în România față de situația din țările cel mai bine plasate, conform celor mai recente studii realizate de Banca Mondială. De asemenea, nu există statistici clare pentru fiecare tip de dizabilitate, ci doar date generale.

7

Fig. 2 – captură de ecran din studiul realizat de Banca Mondială în 2020, publicat în 2021 la București

Procentul persoanelor șomere (16–64 de ani) este următorul: 26% pentru persoanele fără dizabilități, 49% pentru persoanele cu anumite dizabilități, 88% pentru persoanele cu dizabilități severe.

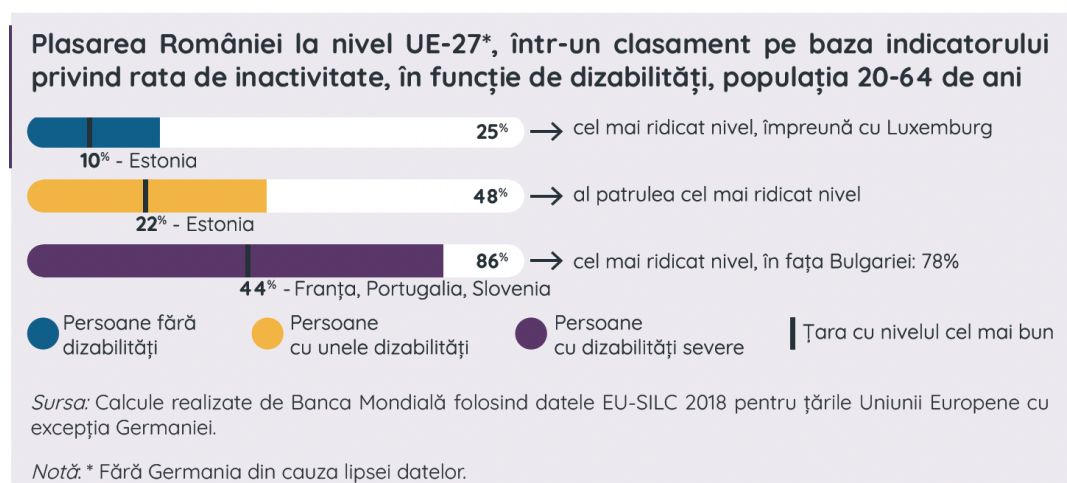

Fig. 3 – captură de ecran din același studiu realizat de Banca Mondială în 2020

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat pe cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Imaginea de mai sus arată că, în România, comparativ cu alte țări ale UE, persoanele sunt inactive economic chiar și în rândul persoanelor fără dizabilități (25%, comparativ cu Estonia – 10%). În ceea ce privește situația persoanelor cu anumite dizabilități, România ocupă locul al patrulea între țările cu cel mai ridicat nivel al șomajului din UE. În ceea ce privește persoanele cu dizabilități severe, România înregistrează cel mai mare procent (86%) de persoane inactive economic.

Tipuri de locuri de muncă

ANIALMG (asociația interpreților în limbaj mimico-gestual) prezintă pe site-ul său câteva sugestii de locuri de muncă pentru persoanele surde: florar, bucătar, casier, lucrător comercial, ambalator, web designer, contabil, formator în limbaj mimico-gestual. Totuși, realitatea arată că angajatorii sunt încă reticenți față de persoanele surde, în principal din cauza barierelor de comunicare. În Iași, ANPEDA *Virgil Florea*, o asociație a profesorilor pentru elevi surzi, a derulat numeroase proiecte pentru susținerea inserției absolvenților surzi pe piața muncii. Unul dintre proiectele recente le-a oferit elevilor noștri posibilitatea de a face voluntariat la Palatul Culturii din Iași, ca ghizi în limbaj mimico-gestual. Cu toate acestea, mulți dintre foștii noștri elevi lucrează în unități tipografice, desfășurând mai degrabă activități specifice pieței secundare a muncii.

Adaptări

În România, adaptările sunt reglementate de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, prin Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități. Adaptările sunt următoarele:

Tehnologie asistivă

– pentru achiziționarea dispozitivelor auditive, persoanele surde pot primi un voucher cu valoarea maximă de 23.000 RON (aproximativ 4.620 EUR), dacă dețin un certificat de dizabilitate.

Adaptare rezonabilă la locul de muncă

– înseamnă toate modificările realizate de angajator pentru a facilita munca persoanei cu dizabilități. Aceasta presupune modificarea programului de lucru, achiziționarea de echipamente, dispozitive și tehnologii asistive, precum și alte măsuri similare. Subvențiile pentru adaptare sunt de 15.900 RON (aproximativ 3.193 EUR) pentru un angajator care angajează cel puțin o persoană cu dizabilități pe perioadă nedeterminată.

Profesii reglementate

– Hotărârea Guvernului nr. 671/2007 reglementează metodologia de autorizare a interpreților în limbaj mimico-gestual și în limbaj specific persoanelor surdo-orbe.

Alte adaptări se referă la accesibilitatea informațiilor. Pentru persoanele surde și hipoacuzice, legea din 2020 prevede că posturile TV au obligația de a difuza zilnic cel puțin 30 de minute de informații traduse în limbaj mimico-gestual și că imaginea interpretului în limbaj mimico-gestual trebuie să ocupe 1/6 din întreaga imagine de pe ecran.

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat pe cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Există un program susținut de televiziunea națională – Teleșcoala – care oferă videoclipuri traduse în limbaj mimico-gestual pentru elevii care se pregătesc pentru examenul de bacalaureat. Videoclipurile acoperă toate disciplinele școlare de interes: limba și literatura română, științe și altele.

Profesioniști surzi prin formare

– 01.10.2010 – 31.09.2013, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca a organizat în mai multe orașe din România un program POSDRU: Formarea continuă a cadrelor didactice din unitățile de învățământ pentru persoanele cu deficiențe de auz: dezvoltarea competențelor pedagogice prin limba semnelor române și instrumente TIC. Programul a oferit formare în limbaj mimico-gestual susținută de formatori surzi și hipoacuzici. La final, cursanții au primit certificate de competență în limbaj mimico-gestual.

– un curs de două semestre de comunicare în limbaj mimico-gestual pentru studenții de la Universitatea din București, Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării, susținut de profesioniști surzi și hipoacuzici

– un curs de 310 ore pentru profesorii care lucrează în învățământul special, la Universitatea din București, Facultatea de Psihologie

– un curs de 310 ore pentru profesorii care lucrează în învățământul special, la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, Facultatea de Psihologie

– cursuri pentru interpreți în limbaj mimico-gestual, la Asociația Interpretilor în Limbaj Mimico-Gestual (ANIALMG), Cluj-Napoca

Educație

Tipuri de școli

Copiii surzi și hipoacuzici pot alege în România orice școală doresc, fie o școală de masă, fie o școală specială; nu există restricții. Există aproximativ 14 școli speciale în întreaga țară (4 în București și câte una în unele orașe mari, precum Timișoara, Focșani, Sibiu, Iași, Craiova, Cluj, Galați). Totuși, situația acestor școli este destul de complicată din cauza scăderii numărului de elevi surzi, deoarece copiii surzi aleg școlile de masă. Școlile speciale sunt obligate să devină centre educaționale pentru a supraviețui, fiind nevoite să se concentreze pe diferite tipuri de dizabilități, nu doar pe educația copiilor surzi.

De obicei, acestea oferă toate nivelurile de educație, de la primele etape până la liceu tehnologic și școală profesională.

Învățământ primar și secundar

Părinții și copiii lor cu cerințe speciale sunt liberi să aleagă o școală de masă sau o școală specială pentru aceste niveluri. În România există trei tipuri de incluziune:

– învățământ special separat (în unități de învățământ dedicate integral educației și formării profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale)

- învățământ special parțial integrat (în grupe sau clase pentru copii cu cerințe educaționale speciale organizate în unități de învățământ de masă)
- învățământ special total integrat (în grupe și clase organizate în unități de învățământ de masă), cu profesori de sprijin
- există clase de liceu în școli speciale care ajung până la 13 ani de studiu, dar și clase de învățământ profesional de 12 ani. La finalul liceului, elevii pot susține examenul de bacalaureat, care are aceeași programă pentru elevii din învățământul de masă și din școlile speciale.

Măsurile de egalizare a șanselor pentru elevii surzi sunt acordarea unei ore suplimentare la examen și prezența unui interpret în limbaj mimico-gestual. Foarte puțini copii surzi promovează bacalaureatul și și mai puțini merg la universitate.

Învățământ universitar

Absolvenții surzi de liceu nu au nicio restricție pentru a urma o universitate în România sau o școală postliceală, însă acest demers este atât de dificil încât foarte puțini tineri surzi îl încercă.

La universitate, studenții surzi au nevoie de interpret, dar universitățile nu pot oferi astfel de servicii. Prin urmare, responsabilitatea de a găsi o soluție revine studentului, familiei sale și asociațiilor persoanelor surde.

Formare profesională

Formarea profesională are loc în licee tehnologice, care oferă calificări în domenii de activitate specifice, cum ar fi: electronică, finanțe, TIC, turism și alimentație. Aceasta oferă posibilitatea de a susține examenul de bacalaureat împreună cu obținerea calificării într-un domeniu profesional specific.

Învățământul profesional oferă mai multe specializări în diferite domenii de formare, adaptate în funcție de nevoile pieței muncii. Pentru absolvenții școlii profesionale nu există posibilitatea de a susține examenul de bacalaureat la finalul clasei a XII-a. Examenul de absolvire constă într-o probă practică și un proiect scris.

Formarea profesorilor

Profesorii care lucrează în școli speciale au nevoie de un certificat pentru educație specială emis de Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației. Pentru a lucra într-o școală pentru elevi surzi, au nevoie de cunoștințe de limbaj mimico-gestual și de un examen practic prin care să dovedească abilități de bază în limbaj mimico-gestual.

Totuși, în România există o lipsă vizibilă de cursuri de limbaj mimico-gestual. Cea mai bună modalitate este învățarea limbajului mimico-gestual de la copiii surzi și familiile lor sau de la asociațiile persoanelor surde. De exemplu, în Iași nu există formare în limbaj mimico-gestual oferită de asociațiile locale ale persoanelor surde. Pentru a urma cursuri de limbaj mimico-gestual, trebuie mers la București sau la Cluj.

În școlile speciale cu elevi surzi, profesorii cu experiență îi formează pe noii colegi în limbaj mimico-gestual și metode de predare prin programe de mentorat. De asemenea, profesorii pot participa la un curs de limbaj mimico-gestual organizat în școală prin proiecte Erasmus+ sau, pur și simplu, dacă există un profesor surd în școală (ceea ce este foarte rar), acesta poate forma profesorii auzitori, cu sprijinul echipei de management a școlii.

Formarea consilierilor

De obicei, consilierii pentru elevii surzi sunt absolvenți ai facultăților de psihologie și pedagogie. Nu există obligația ca aceștia să fi urmat un curs de limbaj mimico-gestual înainte de a lucra într-o școală specială. Alți consilieri lucrează în instituțiile de servicii sociale. Acești profesioniști nu au neapărat studii universitare sau competențe în limbaj mimico-gestual. Asistenții sociali din școlile pentru elevi surzi au cunoștințe de bază de limbaj mimico-gestual datorită interacțiunii cu persoanele surde și cursurilor organizate în școală.

Consilierii pentru persoanele surde lucrează în asociațiile persoanelor surde. Nu este obligatoriu ca aceștia să aibă diplomă universitară sau un curs de limbaj mimico-gestual finalizat, dar au experiență în gestionarea problemelor cotidiene ale persoanelor surde.

Servicii de consiliere

Aceste servicii sunt oferite de asociațiile persoanelor surde (ANSR, ANIALMG) și de instituțiile de servicii sociale (ANOFM, DGASPC).

Formarea interpreților

– un curs de două semestre pentru studenții de la Universitatea din București, Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării, susținut de profesioniști surzi și hipoacuzici

<https://unibuc.ro/wp-content/uploads/2022/02/curs-comunicare-in-limba-semnelor-FJSC-stire-UNIBUC.docx>

– cursuri pentru interpreți în limbaj mimico-gestual organizate de Asociația Interpreților în Limbaj Mimico-Gestual ANIALMG, Cluj-Napoca

Standarde de calificare

Interpreții în limbaj mimico-gestual pot lucra oficial numai pe baza autorizației emise de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități. Pentru a obține un astfel de document, interpreții trebuie să prezinte dovada absolvirii unui curs autorizat de limbaj mimico-gestual. Autorizațiile au o valabilitate de 2 ani. Pentru prelungirea valabilității, interpreții trebuie să dovedească 6 luni de practică în interpretare în limbaj mimico-gestual sau absolvirea unui nou curs de limbaj mimico-gestual.

Disponibilitatea traducătorilor și interpreților

Există o listă a interpreților autorizați disponibilă pe site-ul Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități. Pe această listă sunt 77 de interpreți, împreună cu datele lor de

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat pe cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

contact. În București sunt 10 interpreți. Alte orașe au doar doi sau trei, iar unele orașe mici nu au niciunul. În Iași, lista indică trei interpreți.

GALAȚI	LUNGU LENUȚA	241/08.04.2024	0768-105717 lenuslenus@yahoo.com
GORJ	DRĂGULESCU EMILIA ELENA	87/22.07.2024	0762-890354 demiliaelena@yahoo.com
GORJ	STAMATIE CORNELIA- CLAUDIA	28/27.03.2023	
HARGHITA	MURARIU MARIANA	17/23.02.2023	0745-836273
IALOMIȚA	ALEXANDRU CARLA ADRIANA	172/08.04.2024	0722-696433 carla_alexandru@yahoo.com
IAȘI	MITREA IONUȚ	218/03.07.2023	0768-323263 ionut.mitrea.1975@gmail.com
IAȘI	CIOCÎRLAN IOANA	278/06.06.2023	0752-226627 ioana7212@yahoo.com
IAȘI	VASILIU OVIDIU RAUL	243/14.05.2024	

Fig. 4 – captură de ecran a listei cu interpreți autorizați pentru persoane surde

Ocuparea forței de muncă

Servicii de sprijin

Aceste servicii sunt oferite de asociațiile persoanelor surde și de instituțiile sociale menționate mai sus. Cea mai responsabilă instituție conform legii este Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, împreună cu agențiile județene și locale (AJOFM, ALOFM), care are și o platformă online.

Absolvenții școlilor speciale primesc sprijin din partea reprezentanților școlii, care sunt în contact cu anumiți angajatori. Elevii pot vedea condițiile oferite de angajatori înainte de a alege un loc de muncă. Reprezentanții școlii organizează vizite la companii și întâlniri cu angajatorii. Elevii merg să vadă locurile de muncă împreună cu dirigintele și cu reprezentantul școlii pentru ocuparea forței de muncă.

Pregătirea profesorilor, elevilor, consilierilor și interpreților/traducătorilor

Profesorii, consilierii și interpreții trebuie să lucreze constant pentru a-și îmbunătăți competențele de colaborare cu persoanele surde. Este nevoie de determinare, dorință, disponibilitate, pasiune, deschidere și, de ce nu, de o așa-numită rezistență „stahanovistă” pentru a menține un nivel ridicat de profesionalism în acest domeniu.

Persoanele surde care locuiesc în orașe mari au mai multe oportunități de educație și consiliere decât cele care locuiesc la țară sau în orașe mici. Din acest motiv, aleg să se mute la București sau Cluj-Napoca ori chiar să emigreze în afara țării în căutarea unor condiții de viață mai bune.

Conștientizarea angajatorilor

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat pe cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Datorită proiectelor europene, contactelor școlare și mass-mediei, angajatorii sunt conștienți de beneficiile financiare și de dezvoltare pe care le obțin prin angajarea persoanelor surde. Unii dintre ei manifestă interes pentru colaborarea cu persoane surde, dar persoanele surde nu sunt întotdeauna mulțumite de condițiile de muncă și de plată.

Competențele persoanelor surde

Persoanele surde sunt considerate angajați serioși, pe care te poți baza. Se știe că sunt foarte eficiente și că se pot concentra bine asupra muncii lor. Au competențe practice excelente, orientare vizuală bună și memorie bună. Totuși, aceste competențe nu le ajută să obțină cele mai bine plătite locuri de muncă.

Sprijin din partea guvernului

Așa cum s-a menționat deja, există unele subvenții acoperite de Ministerul Muncii sub formă de vouchere pentru dispozitive auditive și adaptări pentru angajatori.

În funcție de gradul de dizabilitate, persoanele cu deficiențe de auz beneficiază de scutiri de taxe și impozite, precum și de reduceri de dobândă pentru creditele bancare.

Conform legii din România, companiile cu peste 50 de angajați au obligația de a angaja persoane cu dizabilități în proporție de 4% din numărul total al angajaților; în caz contrar, companiile trebuie să plătească amenzi. Majoritatea angajatorilor preferă să plătească amenzile. Nici statul român nu își îndeplinește obligația ca angajator: niciun minister nu angajează numărul de persoane cu dizabilități stabilit prin lege.

Există locuri de muncă cu condiții special create pentru ca persoanele cu dizabilități să poată lucra (cunoscute ca „ateliere protejate”), dar angajatorii care oferă astfel de locuri de muncă sunt puțini și departe de a fi sprijiniți de stat.

De asemenea, există întreprinderi sociale de inserție care angajează persoane din grupuri vulnerabile, inclusiv persoane cu dizabilități, într-o proporție de cel puțin 30% din personal, iar timpul lor de muncă cumulat reprezintă cel puțin 30% din timpul total de muncă al tuturor angajaților. În plus, acestea trebuie să îndeplinească și condiția de a avea ca scop combaterea excluziunii, discriminării și șomajului prin inserția socio-profesională a persoanelor defavorizate. Aceste întreprinderi sunt coordonate metodologic de ANOFM. În august 2020 existau doar 14 întreprinderi sociale de inserție.

Concluzii finale

Deși s-au făcut multe eforturi după căderea comunismului în România în 1989, viața persoanelor surde este încă departe de a fi foarte bună. Cele mai problematice aspecte sunt dificultățile de acces la învățământul universitar, lipsa interpreților și a cursurilor de limbaj mimico-gestual, precum și reticența angajatorilor de a angaja persoane surde. Faptul că limba semnelor române nu a fost standardizată asemenea altor limbi și nu este predată în școli și universități de profesori surzi ca limbă maternă pare să fie o sursă de inegalitate și de separare între cele două lumi: lumea auzitorilor și lumea persoanelor surde.

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat pe cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Totuși, există voință din partea autorităților naționale de a alinia standardele de viață din România la cele europene. De aceea, se poate spera că, în anii următori, România va putea recupera decalajul față de țările care au demonstrat experiențe de succes în ceea ce privește surditatea, integrarea și egalitatea.

Referințe

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități-
<https://anpd.gov.ro/web/>

ANPEDA Virgil Florea -<https://www.anpeda.tk/>

Timpromânesc.ro-<https://www.timpromanesc.ro/limba-semnelor-romane-limbajul-mimico-gestual-devine-lege/>

Camera Deputaților-https://www.cdep.ro/pls/proiecte/docs/2019/pr573_19.pdf

ANIALMG- ailg.ro

Europa Liberă-<https://romania.europalibera.org/a/romania-are-100-de-interpre%C8%9Bi-pentru-persoanele-care-nu-aud/31779606.html>

ANSR-<https://ansr.org.ro/despre-noi/statut/#>

Universitatea din București-<https://unibuc.ro/inscrieri-curs-comunicare-in-limba-semnelor-fjsc/>

ANIALMG-Ambasada sustenabilității în România-<https://ambasadasustenabilitatii.ro/anialmg/>

Dlmgr.ro-<https://dlmgr.ro/despre-site/>

Centrul Programelor Europene-
<https://fondurieuropene.centre.ubbcluj.ro/category/proiecte/proiecte-operationale-finalizate/solicitant-universitatea-posdru-proiecte-operationale-finalizate/>

ANOFM-<https://www.anofm.ro/>

DGASPC Iași-<https://dasiasi.ro/>

Calculator venituri-<https://www.calculatorvenituri.ro/facilitati-fiscale-pentru-persoanele-cu-handicap>

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale-
https://mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/RaportariPrivindIncluziuneaSociala/Raport_incluziune_2020.pdf

Nicoleta Molnar, Editura UBB Cluj, Dimensiunea socială a integrării socio-profesionale a persoanelor cu dizabilități-<http://www.editura.ubbcluj.ro/bd/ebooks/pdf/2388.pdf>

Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități în România-<https://anpd.gov.ro/web/wp-content/uploads/2023/01/Diagnoza-situatiei-persoanelor-cu-dizabilitati-in-Romania.pdf>

Telescoala- <http://www.tvr.ro/telescoala.html>

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat pe cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

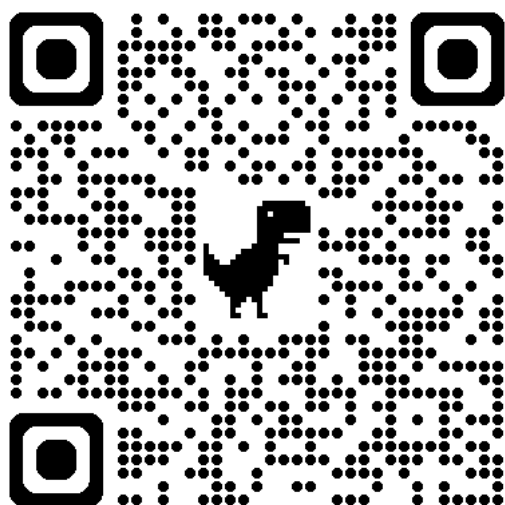

Sondajul Deaf Young Code

Sondajul în România

Aici este linkul către sondajul românesc: <https://forms.gle/ahLoGpncTriio7GS7>

Cod QR

Rezultatele sondajului

Secțiunea 1: Date demografice

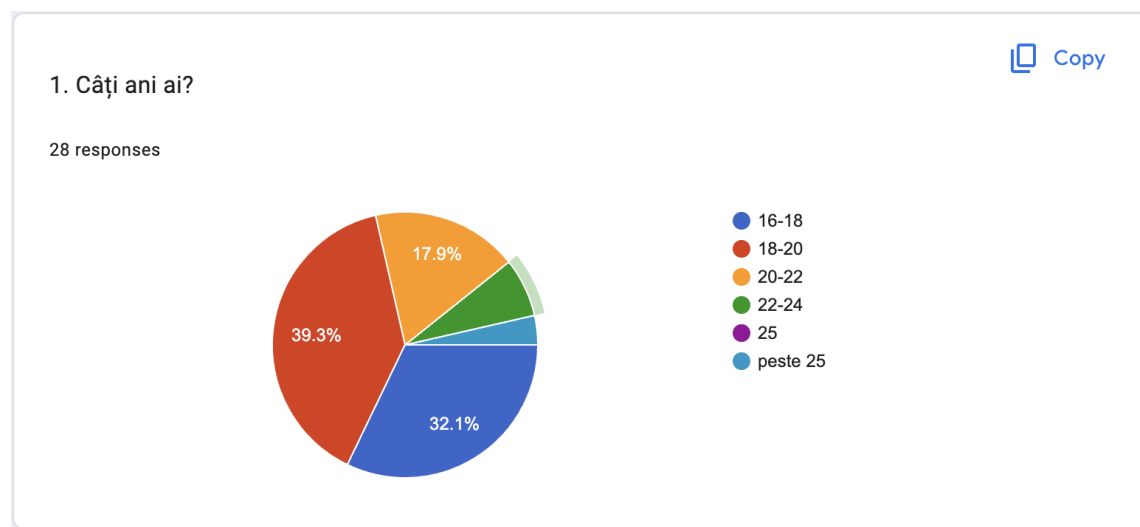

Fig. 5: Întrebarea 1 din sondajul Deaf Young Code

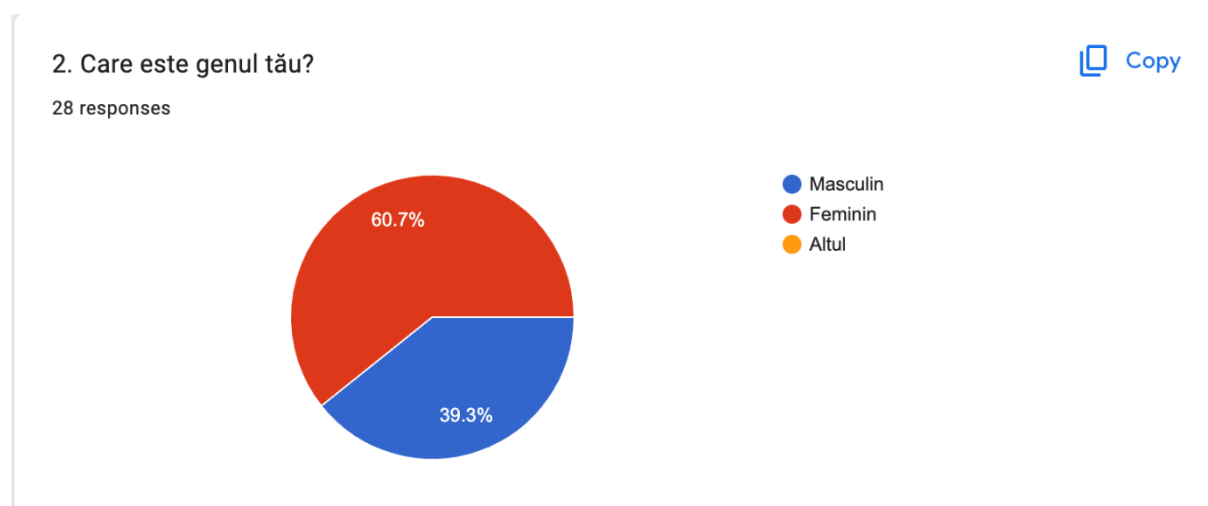

Fig. 6: Întrebarea 2 din sondajul Deaf Young Code

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat pe cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

3. Unde locuiești?

28 responses

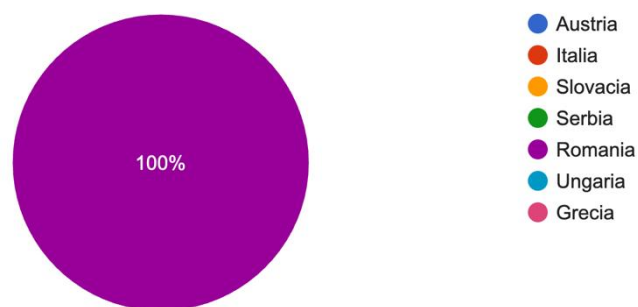

Fig. 7: Întrebarea 3 din sondajul Deaf Young Code

1. Ce dizabilități ai?

- Surd(ă)
- Hipoacuzic(ă)
- Surdo-orb(ă)
- Alte dizabilități

4. Care sunt dizabilitățile tale?

28 responses

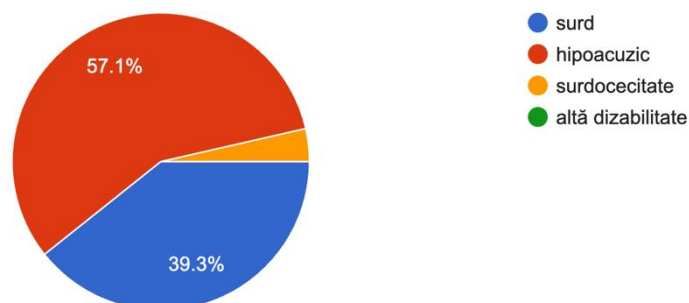

Fig. 8: Întrebarea 4 din sondajul Deaf Young Code

5. La ce școală ai învățat până acum?

28 responses

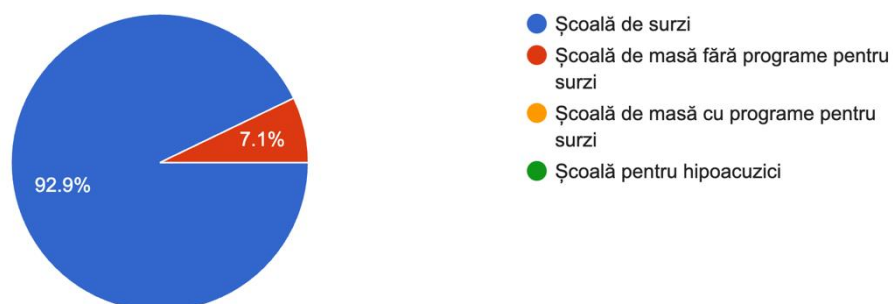

Fig. 9: Întrebarea 5 din sondajul Deaf Young Code

6. Care este cel mai înalt nivel de educație la care ai ajuns?

27 responses

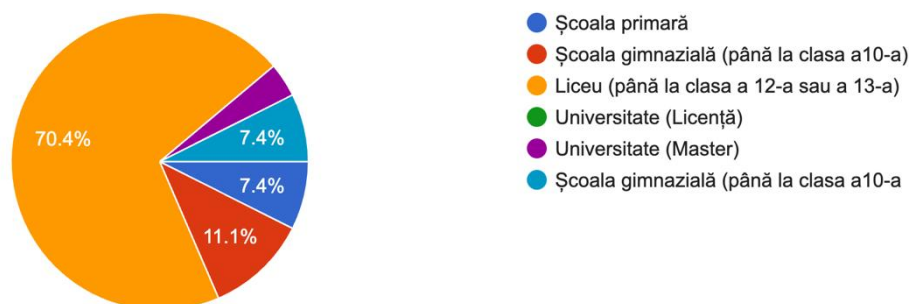

Fig. 10: Întrebarea 6 din sondajul Deaf Young Code

7. Educația ta a fost:

28 responses

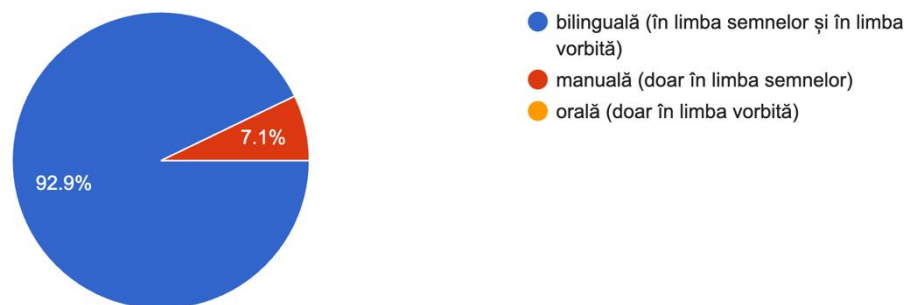

Fig. 11: Întrebarea 7 din sondajul Deaf Young Code

8. Competențele tale în limba semnelor sunt:

28 responses

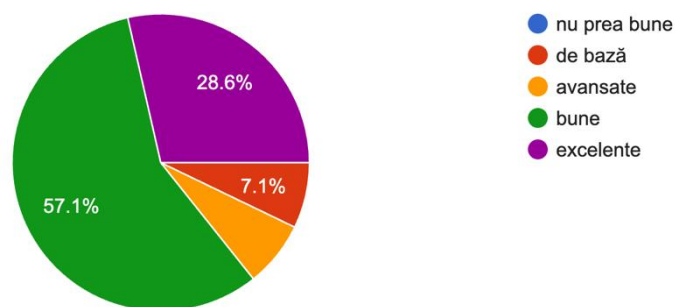

Fig. 12: Întrebarea 8 din sondajul Deaf Young Code

9. Competențele tale în limba scrisă sunt:

28 responses

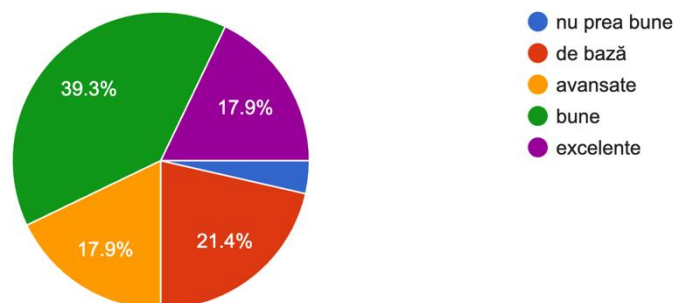

Fig. 13: Întrebarea 9 din sondajul Deaf Young Code

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat pe cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Secțiunea 2: Competențe digitale în general

10. Competențele tale digitale sunt:

28 responses

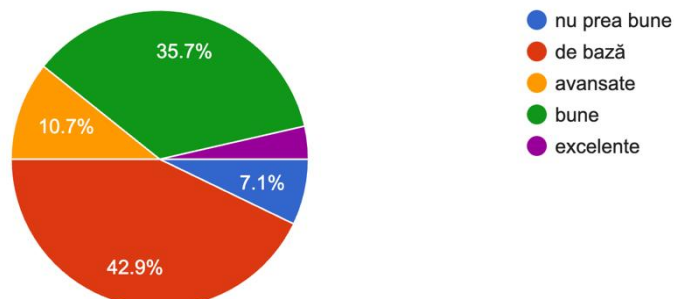

Fig. 14: Întrebarea 10 din sondajul Deaf Young Code

11. Până acum, ai lucrat deja într-un domeniu unde ai avut nevoie de competențe digitale/ai participat la un eveniment în acest domeniu?

28 responses

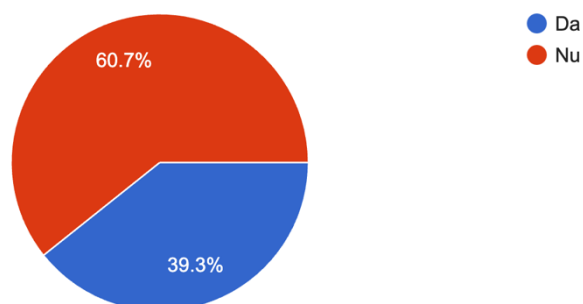
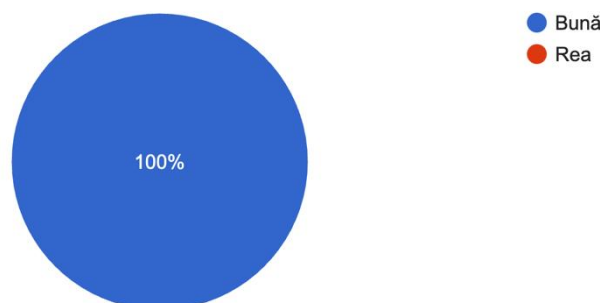

Fig. 15: Deaf Young Code Survey Question 11

12. Dacă da, experiența ta a fost:

18 responses

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin însă exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat pe cele ale Uniunii Europene sau ale Agenției Executive pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană, nici EACEA nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Fig. 16: Deaf Young Code Survey Question 12

13. Vrei să îți îmbunătățești competențele digitale?

28 responses

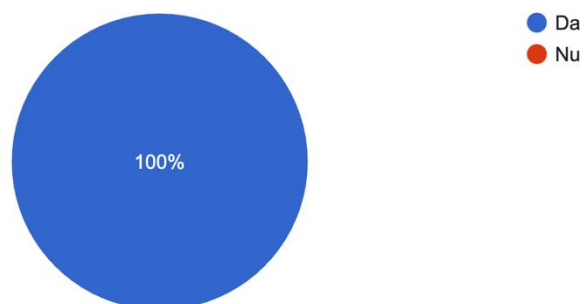

Fig. 17: Deaf Young Code Survey Question 13

14. Poți să folosești programele: Word, Excel, Power Point?

28 responses

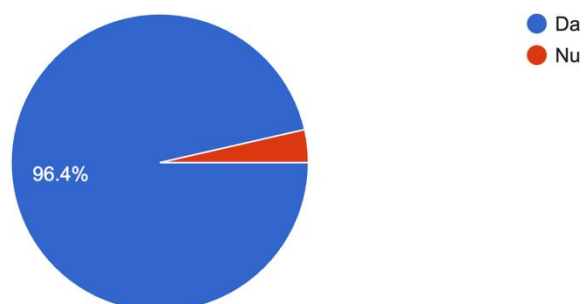

Fig. 18: Deaf Young Code Survey Question 14

15. Când utilizezi Internetul, cel mai des folosești:

28 responses

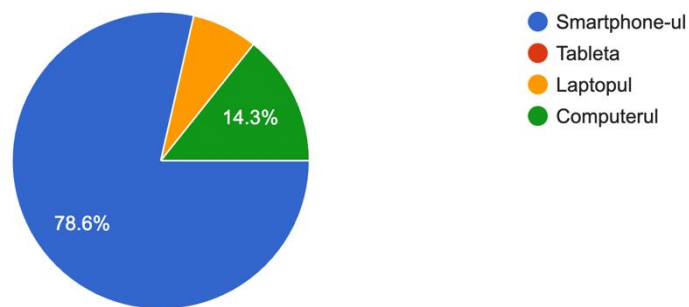

Fig. 19: Deaf Young Code Survey Question 15

16. După ce am terminat școala, am avut suficiente informații despre computere:

25 responses

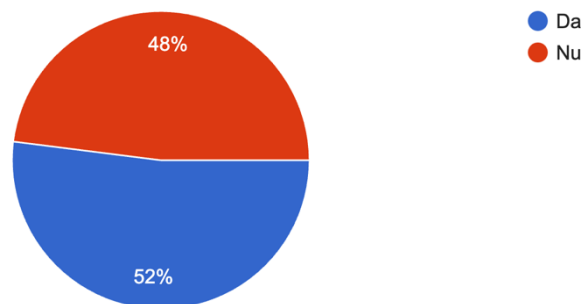

Fig. 20: Deaf Young Code Survey Question 16

Section 3: Coding

17. Ești interesat de coding/programare?

28 responses

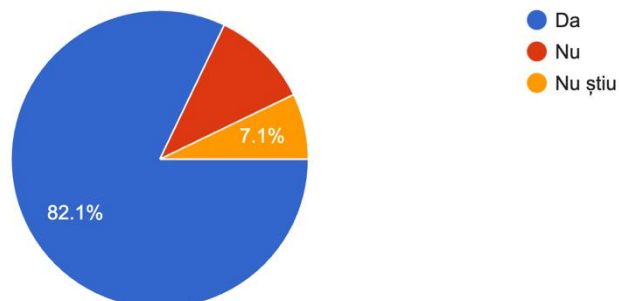

Fig. 21: Deaf Young Code Survey Question 17

18. Ai cunoștințe anterioare și experiență în programare?

28 responses

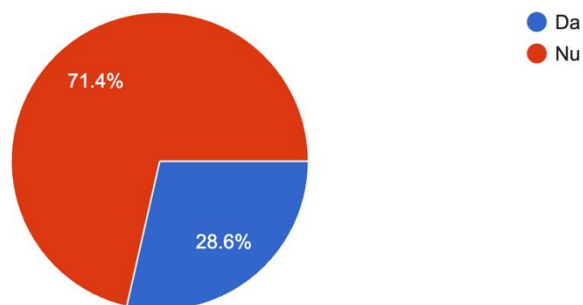

Fig. 22: Deaf Young Code Survey Question 18

19. Ce crezi că ai putea să înveți într-un curs de formare despre coding/programare? Te rog să alegi până la 3 răspunsuri.

28 responses

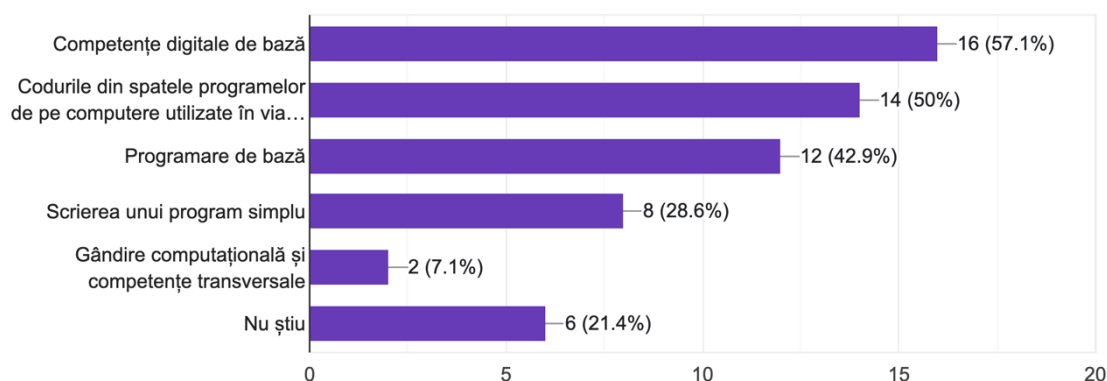

Fig. 23: Deaf Young Code Survey Question 19

20. De ce crezi că programarea este folositoare în viața de zi cu zi? Te rog să alegi până la 3 răspunsuri.

28 responses

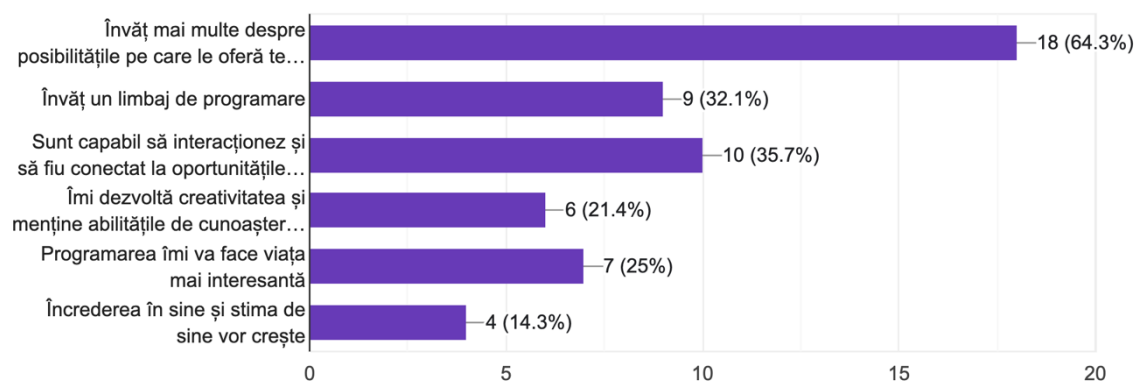

Fig. 24: Deaf Young Code Survey Question 20

21. Ești interesat să urmezi un curs de formare pentru a-ți îmbunătăți competențele digitale și a afla mai multe despre programare?

28 responses

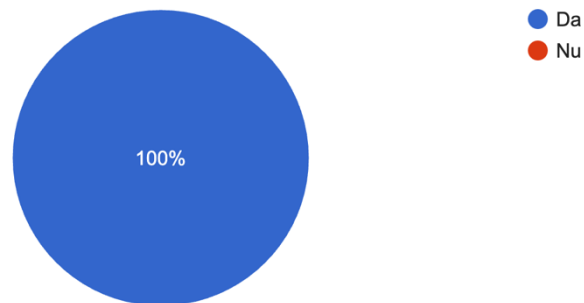

Fig. 25: Deaf Young Code Survey Question 20a

22. Dacă da, cum ți-ar plăcea să înveți? Ce fel de exerciții interactive ai prefera?

28 responses

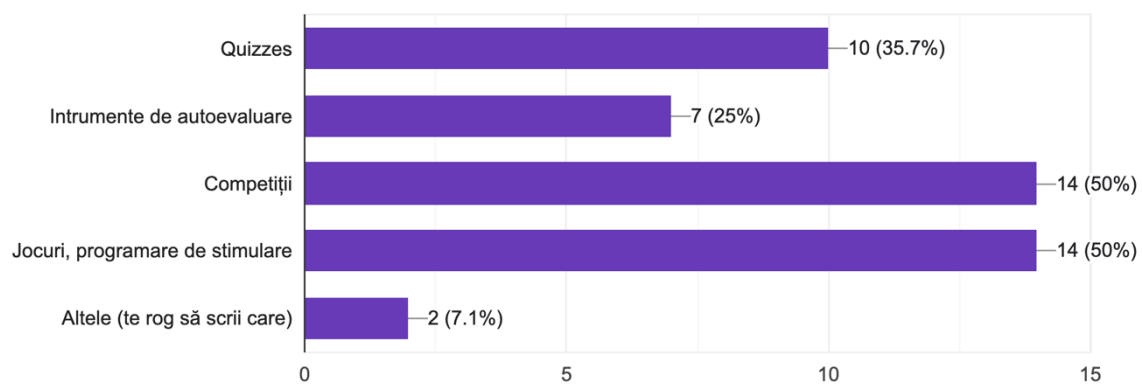

Fig. 26: Deaf Young Code Survey Question 22

23. Ce fel de metode de învățare ar fi cele mai potrivite pentru tine?

28 responses

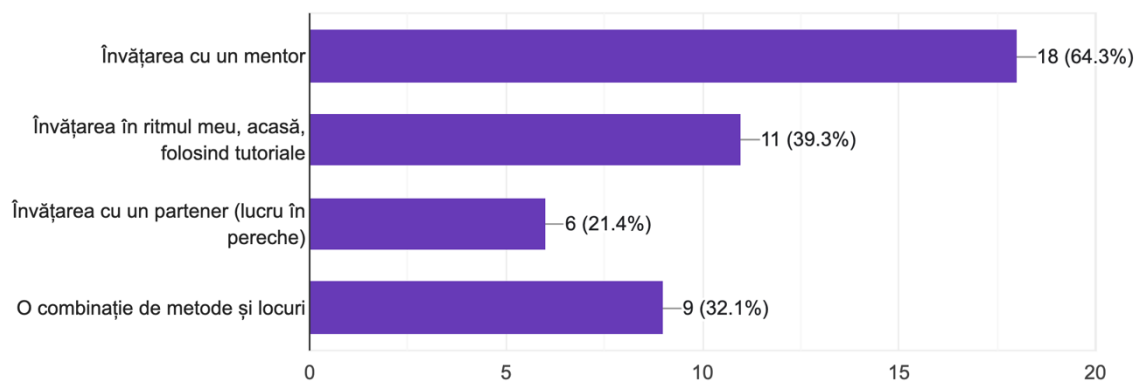

Fig. 27: Deaf Young Code Survey Question 23

24. Tu ai competențe de bază în acest domeniu, de exemplu: știi vreun cod de computer (HTML)?

28 responses

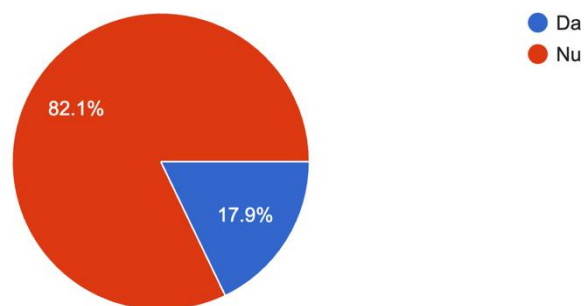

Fig. 28: Deaf Young Code Survey Question 24

25. Ce scop urmărești învățând să programezi?

28 responses

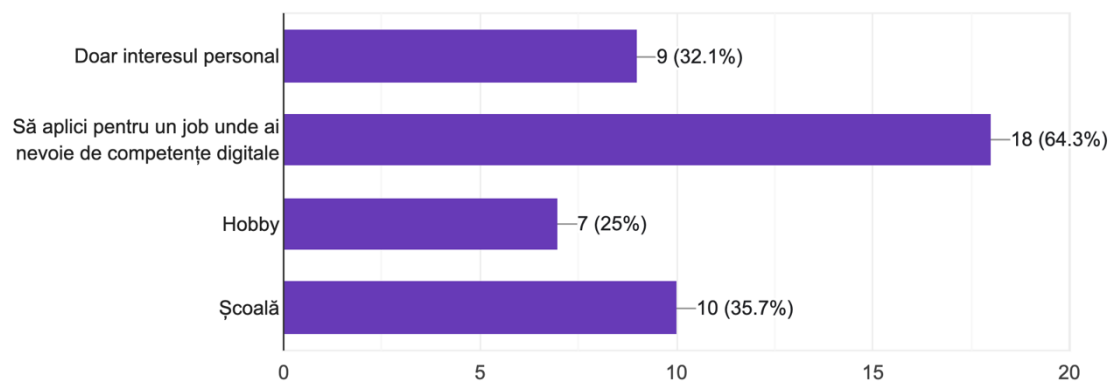

Fig. 29: Deaf Young Code Survey Question 25

26. Știi ce aplicații sunt folosite pentru programare?

28 responses

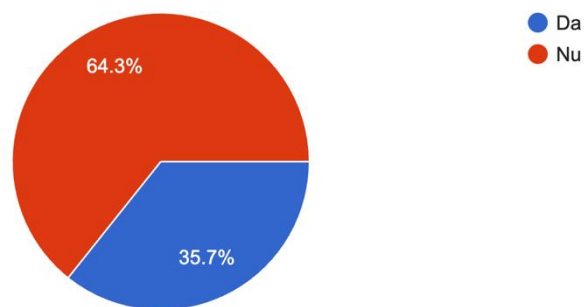

Fig. 30: Deaf Young Code Survey Question 26

Rezumat

39,3% dintre respondenți aparțin grupei de vârstă 18–20 de ani, iar 32,1% au peste 25 de ani. 17,9% au între 16 și 18 ani. Mai mult de 50% dintre respondenți (60,7%) sunt femei.

Mai mult de jumătate sunt persoane hipoacuzice; majoritatea au urmat sau urmează încă un liceu pentru elevi surzi, cu educație bilingvă (orală și în limbaj mimico-gestual).

Peste 50% dintre respondenți declară că au competențe bune în limbaj mimico-gestual, iar 28,6% afirmă că au competențe excelente în limbaj mimico-gestual.

Aproximativ 40% au competențe bune de exprimare scrisă, în timp ce 17,9% au ales competențe scrise avansate; același procent a fost înregistrat și pentru competențe scrise excelente.

Competențele digitale sunt în principal de nivel de bază, cu un procent de 42,9%, în timp ce 35,7% consideră că au competențe digitale bune. Un respondent a ales nivelul excelent pentru competențele digitale.

Un procent de 60,7% nu a lucrat niciodată într-un sector care să necesite competențe digitale.

Toți respondenții, fără excepție, doresc să își îmbunătățească competențele digitale și declară aproape unanim că pot folosi formatarea în Word, Excel și PowerPoint.

Pentru accesarea internetului, folosesc în principal smartphone-uri; doar 14% preferă laptopul.

Cei mai mulți sunt interesați de codare și nu au cunoștințe sau experiență anterioară în acest domeniu.

Mai mult de jumătate consideră că un curs de codare/programare i-ar ajuta să învețe competențe digitale de bază și codul din spatele programelor de calculator pe care le folosim în viața de zi cu zi, în timp ce 42% se așteaptă să dobândească competențe de bază în programarea calculatoarelor.

Un procent de 64% consideră că programarea în viața de zi cu zi este utilă, deoarece îi ajută să afle mai multe despre potențialul tehnologiei, în timp ce 32% consideră utilă învățarea unui limbaj de programare.

Toți sunt interesați să participe la un curs de formare specific pentru îmbunătățirea competențelor digitale și pentru a afla mai multe despre codare.

În ceea ce privește exercițiile preferate, există 14 alegeri pentru competiții și 14 pentru jocuri și programare stimulativă.

Întrebați despre metodele preferate, participanții au făcut 18 alegeri pentru învățarea cu un mentor, în timp ce 11 respondenți preferă să învețe singuri, acasă, folosind tutoriale, iar alte 9 răspunsuri au ales o combinație de metode și locuri.

Cei mai mulți nu au cunoștințe despre coduri informatice sau aplicații folosite pentru codare.

În ceea ce privește obiectivul urmărit prin învățarea codării, 18 respondenți sunt interesați să candideze pentru un loc de muncă unde sunt necesare competențe de codare, în timp ce zece se gândesc la școală, iar alți 9 sunt motivați de interes personal.

Autoarea raportului:

Munteanu Ana

